

Міністерство освіти та науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Головне управління Держгеокадастру у Херсонській області
Latvia University of Life Sciences and Technologies (Latvia)
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu (Poland)
Lankaran State University Lankaran (Azerbaijan)
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Західноукраїнського національного університет
Херсонський державний аграрно-економічний університет

«ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ ЗЕМЛІ: НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ»

**The impact of climate change on spatial development
of Earth's territories: implications and solutions**

МАТЕРІАЛИ

***IV Міжнародної науково-практичної
конференції***
the 4nd International Scientific and Practical Conference

10-11 червня 2021 року
June 10-11, 2021

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру

**Херсон
2021**

IV Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (10-11 червня 2021 року)

УДК 332.33 : 551.58

B80

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету архітектури та будівництва Херсонського державного аграрно-економічного університету (протокол №10 від 22 червня 2021 р.)

Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції [Херсон, 10-11 червня 2021 року]. Херсон: ХДАЕУ, 2021. 352 с.

ISBN 978-617-7917-09-9

У збірнику розміщено матеріали, в яких узагальнено результати IV Міжнародної науково-практичної конференції. Розглянуто актуальні проблеми та напрямки впливу кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі, встановлення контактів між вченими різних країн,

Конференція проведена у межах кафедральної теми: «Сучасні еколого-економічні проблеми природокористування Херсонської області за умов кліматичних змін (номер державної реєстрації 0118U007196).

Рекомендується науковцям, державним службовцям, підприємцям, громадським діячам, викладачам, студентам та аспірантам.

Головний редактор: Яремко Ю.І., д.е.н., професор кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Відповідальний секретар: Дудяк Н.В., д.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Технічний секретар: Мацієвич Т.О., к.е.н., доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру

Організатори випуску збірника:

Кафедра землеустрою, геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету

Думки авторів публікацій можуть не збігатися з думками і позицією редакції.

Тези доповідей друкуються в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за зміст поданих матеріалів, достовірність наведених фактів, посилань, правопис власних імен тощо.

Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.

© ХДАЕУ, колектив авторів, 2021

IV Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення» (10-11 червня 2021 року)

Науково-організаційний комітет конференції:

Кирилов Юрій Євгенович	ректор Херсонського державного аграрно-економічного університету
Грановська Вікторія Григорівна	перший проректор, проректор з науково-педагогічної роботи Херсонського державного аграрно-економічного університету
Аверчев Олександр Володимирович	проректор з наукової роботи та міжнародної діяльності Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.с.-г.н., професор
Бабушкіна Руслана Олександрівна	декан факультету архітектури та будівництва Херсонського державного аграрно-економічного університету, к.с.-г.н., доцент
Дудяк Наталія Василівна	завідувачка кафедри землеустрою геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.е.н., доцент
Яремко Юрій Іванович	професор кафедри землеустрою геодезії та кадастру Херсонського державного аграрно-економічного університету, д.е.н., професор
Толуб'як Віталій Семенович	професор кафедри менеджменту та публічного управління Західноукраїнського національного університету, д.держ.упр., професор
Parsova Velta	Dr.oec., professor Emeritus, member of Latvian Academy of Agricultural and Forestry Sciences, Latvia University of Life Sciences and Technologies, Latvia
Pawliszczy Dariusz	doctor of Philosophy, mayor of Gromadka, Poland
Pisetskaya Olga	Dean of the Faculty of Land Management, Ph.D. on Technical Sciences, Technical Sciences, Associate Professor, Belarusian State Orders of the October Revolution and the Red Banner of Labor Agricultural Academy, Republic of Belarus
Zielińska Anetta	profesor doktor habilitowany, doktor honoris causa Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Poland
Mirzayev Natig	Ph.D. on economy, associate professor, Lankaran State University, Lankaran, Azerbaijan
Нечипоренко Олександр Миколайович	доктор економічних наук, доцент, Заступник директора з наукової роботи, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», професор кафедри організації підприємництва та біржової діяльності Національний університет біоресурсів і природокористування України
Керімов Алі Наріманович	доцент кафедри рослинництва, генетики, селекції та насінництва, Херсонського державного аграрно-економічного університету, к.с.-г.н., доцент, Україна

ЗМІСТ

Секція 1. АДАПТАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Kęsy M., Pawliszczy D., Navolska N., Apostolyuk O. ZIELONA TRANSFORMACJA POLSKIEJ GOSPODARKI W KPO.....	11
Грязних Є.Д. ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	15
Куракова Л.Г., Астраханцев В.О. ПРАВО ПОСТІЙНОГО КОРИСТУВАННЯ В НОВОСТВОРЕНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ.....	18
Лазарева О.В., Яковенко К.С. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	21
Макєєв Д.О. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ....	25
Макєєва Л.М. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	28
Мась А.Ю., Гориславська В.В. ПОЛІТИКА З АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	33
Паршова В., Янкава А., Стойко Н., Кришеник Н. ГЛОБАЛЬНІ ЗМІНИ КЛІМАТУ: НАСЛІДКИ ТА ЗАХОДИ АДАПТАЦІЇ В СИСТЕМІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.....	36
Ситник О.І., Браславська О.В. АДАПТАЦІЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ДО ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН КЛІМАТУ.....	40

Секція 2. ЗАСТОСУВАННЯ ГІС, ТЕХНОЛОГІЙ ДЗЗ ТА ГЕОДЕЗИЧНО-КАРТОГРАФІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОЦІНКИ СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ МІНЛИВОСТІ КЛІМАТУ

Ustenko Svitlana, Мацієвич Т.О. СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ КАДАСТРОВИХ БАЗ ДАНИХ ПОЛЬЩІ.....	45
Бондаренко Е. Л. КАРТОГРАФІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ СТАНУ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ.....	50
Ільків Є. Ю., Галярник М. В., Єршов М.О. ПРОБЛЕМНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПИТАННЯ ЩОДО СКЛАДАННЯ КОШТОРИСІВ НА ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНІ ТА ЗЕМЕЛЬНО-КАДАСТРОВІ РОБОТИ.....	53

Коваль В.А., Гусєв М.О. ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМ ФОНДОМ.....	56
Кріль Т.В. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА РОЗВИТОК ЕРОЗІЙНО-ГРАВІТАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	60
Кузло М.Т. ДО ПИТАННЯ ПРОГНОЗУ ДЕФОРМАЦІЙ ГРУНТОВИХ МАСИВІВ ПРИ ЗМІВНІ ГІДРОГЕОЛОГІЧНИХ УМОВ ТА ДІЇ ТЕХНОГЕННИХ ФАКТОРІВ.....	63
Куракова Л.Г., Яценко В.М., Левчук Н.Ю. ЗАСТОСУВАННЯ ГІС- ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЕКОНОМІКО- ПЛАНУВАЛЬНОГО ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЗОН ПРОЯВУ ЛОКАЛЬНИХ ФАКТОРІВ.....	67
Кушнірук Т.М., Додуріч В.В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ КАРТОГРАФІЧНИХ ТВОРІВ ДЛЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УКРАЇНІ.....	72
Лавренко Н.М., Арнаутова О.Ю. АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ГІС ТА ДЗЗ В ГАЛУЗІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ.....	74
Матіщук А. В., Василишин Ю.В. ГІС НЕБЕЗПЕЧНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ЯВИЩ ТА ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ.....	77
Лавренко Н.М., Гурник М.К. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ГЕОДЕЗИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ РОЗРОБЦІ ПРОЕКТІВ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ.....	81
Мовчан Т.В., Мазурак І.І. ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНИХ КАДАСТРОВИХ КАРТ СВІТУ.....	84
Мурсалийєв О.К., Джамалов Н.Н. РЕГИСТРАЦІЯ ПОКАЗАНИЙ ГРАВІМЕТРА С ПОМОЦЬЮ ОПТИЧЕСКИХ ПРИБОРОВ С ЗАРЯДНОЙ СВЯЗЬЮ.....	87
Мыслыва Т. Н. ПРОГНОЗИРОВАНИЕ ПОТЕНЦИАЛЬНЫХ ЗОН ЗАЛЕГАНИЯ ПОДЗЕМНЫХ ВОД С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ ГИС.....	90
Патрушева Л.І., Бутенко А.С. НЕОБХІДНІСТЬ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У КАРТОГРАФУВАННІ ТА ПРОСТОРОВОМУ ПЛАНУВАННІ ТЕРИТОРІЙ.....	95
Смирнова С.М., Горгоц А.О. ГІС ТЕХНОЛОГІЇ В ЗЕМЛЕУСТРОЇ.....	99
Стерлев Д. В., Піпченко І. С. ГІС ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ МІНЛИВОСТІ КЛІМАТУ.....	103
Шевченко Р.Ю. СПЕЦІАЛЬНІ ГЕОДЕЗИЧНІ МЕРЕЖІ В ЕКОЛОГІЧНОМУ МОНІТОРИНГУ ГЛОБАЛЬНИХ ЗМІН КЛІМАТУ ЗЕМЛІ.....	106

Яремко Ю.І., Груша О.С. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ БПЛА ПРИ ПРОВЕДЕННІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ.....	111
--	------------

Секція 3. ЕКОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Аверчев О.В., Ковшакова Т.С. АДАПТАЦІЯ СОРТІВ ЗИМУЮЧОГО ТА ЯРОГО ГОРОХУ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ ПРИ БІОЛОГІЧНОМУ ЗЕМЛЕРОБСТВІ В УМОВАХ МІНЛИВОСТІ КЛІМАТУ.....	113
Бабаев Халыгверди ЭФФЕКТИВНОСТЬ НОЧНЫХ ПОЛИВОВ ДОЖДЕВАНИЕМ НА ЧАЙНЫХ ПЛАНТАЦИЯХ В УСЛОВИЯХ ЛЕНКОРАНСКОЙ ЗОНЫ АЗЕРБАЙДЖАНА.....	116
Goncharenko A.V. HYBRID FUNCTIONS ENTROPY CONDITIONAL OPTIMIZATION MODEL FOR OCEAN HEAT TRANSPORT IN CLIMATE CHANGE SIMULATION.....	122
Білотіл В.Ю. СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА: ЕКОЛОГІЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ПЕРЕВАГИ.....	126
Mazievich T.O. ELEMENTS OF HYBRID FUNCTIONS ENTROPY CONDITIONAL OPTIMIZATION DOCTRINE FOR CLIMATE CHANGE SIMULATION AND MODELING	129
Боровик П.М., Кирилюк В.П., Шемякін М.В. ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ РИНКУ АГРОЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ.....	133
Stratichuk N.V. THE PROBLEM OF CLIMATE CHANGE IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT.....	136
Алмашова В.С. АГРОЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОЩУВАННЯ БОБОВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	139
Біда І.В., Васишин Ю.В. ЕКОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ З ВРАНУВАННЯМ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	143
Волошин М.М. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНОСТЬ ВЕДЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ПРИ ЗРОШЕННІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	147

Глібовицька Н.І., Веркалець М.В. THE IMPACT OF MOTOR VEHICLES ON THE STATE OF URBAN ECOSYSTEMS VEGETATION.....	149
Губадова Нурана СПОСОБЫ УСКОРЕНИЯ УКОРЕНЕНИЕ ОЛИВКОВОГО РАСТЕНИЯ.....	153
Гурбанова Асли ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ОЦЕНКА ФАКТОРОВ, ВЛИЯЮЩИХ НА ПРОИЗВОДСТВО АГРАРНОЙ ПРОДУКЦИИ ...	156
Дудяк Н.В., Танська Т.В. ОХОРОНА ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ АГРОЛАНДШАФТІВ.....	161
Зібцева О.В. ФОРМУВАННЯ ЗЕЛЕНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МАЛИХ МІСТ КИЇВЩИНИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	164
Ільїна М.В. СОЦІАЛЬНІ ЕФЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ ДО ПОЛІТИКИ УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ КЛІМАТУ.....	167
Казанок О.О., Козичар М.В. ГІДРОЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ І МОЖЛИВІ ВАРІАНТИ РОЗВ'ЯЗАННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ.....	171
Кендзьора Н.З. ДИНАМІКА ТЕМПЕРАТУРИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ І РЕЖИМ ОПАДІВ У ЛЬВОВІ ВПРОДОВЖ ВЕСНЯНОГО ПЕРІОДУ 2021 РОКУ.....	176
Клевцова Н.В. СТАНДАРТИЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЗМІНИ КЛІМАТУ ТА МОЖЛИВОСТІ ЇЇ ВИКОНАННЯ.....	180
Клок С.В., Корнус А.О. ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗПОДІЛУ АТМОСФЕРНИХ ОПАДІВ ПО МЕТЕОСТАНЦІЇ ХЕРСОН.....	183
Колосюк А.А., Пєсков І.В. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ: НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	188
Кофанов О. Є., Кофанова О. В. ПОБУДОВА КЛІМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ АНАЛІЗУ ПОТЕНЦІЙНОЇ НЕБЕЗПЕКИ ВІД ВИКИДІВ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ І КСЕНОБІОТИКІВ.....	194
Кривульченко А. І. ГЛОБАЛЬНИЙ ГЕОІНЖІНІРИНГ У КОНТЕКСТІ МЕЛІОРАТИВНОЇ ГЕОГРАФІЇ ЯК СВІТОГЛЯДНОГО ГЕОЕКОЛОГІЧНОГО НАПРЯМКУ.....	199
Крупський О. П., Стасюк Ю. М. ЦИРКУЛЯРНА ЕКОНОМІКА ЯК ПЕРСПЕКТИВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	204
Кулиев Фарман, Бабаев Халыгверди ВЛИЯНИЕ ДОЗ И СООТНОШЕНИЙ МИНЕРАЛЬНЫХ УДОБРЕНИЙ И ИНГИБИТОРА НИТРИФИКАЦИЙ НА ДИНАМИКУ ПИТАТЕЛЬНЫХ ВЕЩЕСТВ В ПОЧВЕ ПОД КУЛЬТУРУ МАНДАРИНОВ.....	207

Куракова Л.Г., Іванів М. О., Довгий О.С. ОБЛАШТУВАННЯ ЗВАЛИЩ ТВЕРДИХ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ НА ТЕРИТОРІЇ ОТГ: ЗАХОДИ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ.....	215
Лазарєва О.В., Мась А.Ю. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ.....	221
Мамедова Ульвия ВЛИЯНИЕ ПОСЕВНОГО И ПОСАДОЧНОГО СРОКА НА УРОЖАЙНОСТЬ И НА КАЧЕСТВО ПЕРЦА В ЛЕНКОРАНСКО-АСТАРИНСКОМ РАЙОНЕ.....	225
Мерленко І.М., Федонюк В.В., Мерленко Н.О. АДАПТАЦІЯ ДО СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН АГРОНОМІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОМУ ПОЛІССІ.....	228
Морозов О.В., Морозов В.В., Козленко Є.В. ДИНАМІКА СЕРЕДНЬОРІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ТЕМПЕРАТУРИ ПОВІТРЯ ТА КІЛЬКОСТІ АТМОСФЕРНИХ ОПАДІВ (НА ПРИКЛАДІ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	230
Надточій Л.М., Савенець М.В., Дворецька І.В., Баштаннік М.П. ВПЛИВ МЕТЕОРОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК НА РІВНІ ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ В МІСТАХ УКРАЇНИ.....	235
Назарова Нигяр ВЛИЯНИЕ ПИТАТЕЛЬНЫХ ВЕЩЕСТВ НА МЕХАНИЧЕСКИЙ СОСТАВ ЧАЙНЫХ ЛИСТЬЕВ НА ЧАЙНЫХ ПЛАНТАЦИЯХ.....	238
Пасічник Ю.В. ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА АГРОВИВРОБНИКІВ З ВРАХУВАННЯМ ВПЛИВУ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	241
Петренко О.Я. ПІДТРИМАННЯ СТАБІЛЬНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ В СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	247
Подаков Є.С. СУЧАСНА ЕКОЛОГІЧНА СИТУАЦІЯ НА ХЕРСОНЩИНІ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ.....	251
Пясецька С.І. РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ВІДКЛАДЕНЬ ПАМОРОЗІ КАТЕГОРІЇ НЯ (небезпечна) НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ПРОТЯГОМ ОСТАННЬОГО ТРИДЦЯТИРІЧЧЯ 1991-2020 рр.....	255
Рзаев В.Р., Аскеров Х.М., Гашимов М.А. НАПРАВЛЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ АЗЕРБАЙДЖАНА НА ОСНОВЕ ГЛОБАЛЬНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ КЛИМАТА.....	260
Сахно Є.Ю. ФОРМУВАННЯ ЗМІШАНИХ СИСТЕМ В СУЧАСНИХ МІСТАХ ТА ЗОНАХ ЇХ ВПЛИВУ.....	268
Синяєва Л.В. ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ УМОВ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ.....	271
Ситник І.В. ЗМІНИ КЛІМАТУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ЗРОШУВАНИХ ҐРУНТІВ	276

Сонько С. П., Кисельов Ю. О. СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ РАЙОНУВАННЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	279
Тиханович Є.Є., Рубаха Н.В. ЕКОНОМІКА СПІЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЯК ПІДХІД ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	283
Чернишов І.В. ВИКОРИСТАННЯ ВІДХОДІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ДЕРЕВОРУЙНІВНИХ ГРИБІВ ДЛЯ НЕВЕЛИКИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.....	287
Чуприна Ю.Ю., Головань Л.В. ЕКОЛОГІЧНА ПЛАСТИЧНІСТЬ, ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ.....	289
Шафиева Марьям БИОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ ПРИБРЕЖНОЙ ЗОНЫ КАСПИЙСКОГО МОРЕ АЗЕРБАЙДЖАНА	293
Юшин С.О. ВІД ЕДЕНСЬКОГО РАЮ ЧЕРЕЗ КЛІМАТИЧНІ КРИЗИ І КАТАСТРОФИ ДО ГАРМОНІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	296
Якунічева А.Ю. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАВДАННЯ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЗМІН КЛІМАТУ.....	302
Яремко Ю.І., Песков І.В., Мартинов І.М. ЗНАЧЕННЯ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ЩОДО РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ.....	306

Секція 4. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ОРГАНІЗАЦІЇ УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ З ВРАХУВАННЯМ АДАПТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ДО КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Беспалько Р.І., Гуцул Т.В., Казімір І.І. ЗМІНИ В ОСВІТНІХ ПРОГРАМАХ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 193 «ГЕОДЕЗІЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРІЙ» ДЛЯ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ З УРАХУВАННЯМ СТАНДАРТУ.....	308
Гаращук О.В., Куценко В.І., Анісімов В.М. ОСВІТНЯ СФЕРА В ПАРАДИГМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: АСПЕКТ СУЧАСНИХ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН.....	313
Федонюк В.В., Федонюк М.А. ЗАСТОСУВАННЯ ІКТ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН МЕТЕОРОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ.....	316
Якобчук В. П., Плотінкова М. Ф., Недашківська К. Д. ЯКІСТЬ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ.....	319

**Секція 5. НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ
АРХІТЕКТУРИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КЛІМАТИЧНИХ
ЗМІН**

Романенко С.М. БУДІВНИЦТВО НАЙВИЩОЇ БУДІВЛІ У СВІТІ.....	322
Федонюк В.В., Федонюк М.А., Степко П.В. МІСТОБУДІВНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ВІТРОВОГО РЕЖИМУ ТА ЙОГО РІЧНОЇ ДИНАМІКИ (НА ПРИКЛАДІ М. ЛУЦЬКА)	326
Чеканович М.Г. ПЕРСПЕКТИВНЕ 3D МОДЕЛЮВАННЯ ФАСАДУ ГОЛОВНОГО КОРПУСУ ХДАЕУ.....	330
Янін О.Є. ПОРІВНЯННЯ КОНСТРУКЦІЇ ПОКРИТТІВ АЕРОДРОМІВ ТА ДОРІГ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	335
Чеканович М.Г., Журахівський В.П. ВИГОТОВЛЕННЯ СУЧАСНИХ АРХІТЕКТУРНИХ КОНСТРУКЦІЙ НА ОСНОВІ РАДІАЛЬНОГО ОБТИСКУ	341
Янін О.Є., Новікова С.М. ЗМІНА ФОРМИ ЗВАРНОЇ СТАЛЕВОЇ ДВОТАВРОВОЇ БАЛКИ БІЛЯ ОПОР.....	345
Кутузова Т.Ю. ОГЛЯД ПІДХОДІВ ПРОЕКТУВАННЯ У СКЛАДНИХ КЛІМАТИЧНИХ УМОВАХ: досвід Венеціанської арт-бієнале, 2018	350

Боровик П.М.

к. е. н., доцент

Уманський національний університет садівництва,

м. Умань, Україна

Кирилюк В.П.

к. с.-г. н., доцент

Уманський національний університет садівництва,

м. Умань, Україна

Шемякін М.В.

к. с.-г. н., доцент

Уманський національний університет садівництва,

м. Умань, Україна

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ РИНКУ АГРОЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ

Питання власності на землю та державного регулювання процесів землекористування є важливим як для наукового загалу, так і для аграріїв. Тому відносини, пов'язані з власністю на землю давно є предметом наукових та політичних дебатів. Зокрема, ще в кінці XIX – на початку XX сторіччя в Російській імперії велась дискусія з приводу общинної та приватної форм власності на землю. Вивчення досвіду та питань, що піднімались в ході цієї дискусії, нині є гостроактуальним, адже в Україні, як і в інших країнах колишнього СРСР, функціонують аграрні підприємства різних форм власності.

Як відомо, в 1906 році була розпочата так-звана Столипінська аграрна реформа. В процесі реформи з селянської общини були виділені приватні сільські господарства і всі члени общини були наділені правами особистої власності на ділянки землі, що ними використовувались. Крім того, частину селян було переселено на вільні землі і їм надано право власності на освоєні ними угіддя. В ході реформи створено селянський банк, який займався купівлею земель і перепродажем їх на пільгових умовах селянам. Таким чином, внаслідок реформи широко розвивалась приватна власність на землю, що дозволило значно підвищити ефективність сільського господарства Росії.

Творцем та ідейним натхненником реформи був Голова Ради Міністрів Російської Імперії Петро Аркадійович Столипін, який завданням реформи ставив «виведення російського селянина з бідності» [1, С. 57]. Зі слів П.А. Столипіна, «природною протилежністю общинному началу є особиста власність. Вона ж є основою порядку, так як дрібний власник являє собою ту основу, на якій заснований стійкий порядок в державі» [1, с. 61-62]. Крім того, на його думку, «поки до землі не буде прикладена праця найвищої якості, тобто праця вільна, а не примусова, земля наша не буде в спроможності витримувати змагання з землею наших сусідів» [1, с. 60].

На думку П.А. Столипіна, «..., відсутність «власності» на землю у селян створює все наше невпорядкування. Природа вклала в людину деякі вроджені інстинкти, як ... почуття власності. Не можна любити чуже нарівні з своїм...» [1, с. 58].

Противником реформи із сучасників П.А. Столипіна був Л.М. Толстой, який писав, що «...земля є набутком всіх, і всі люди мають однакові права користуватись нею. ..., земля не повинна, не може бути власністю окремих людей ...» [2, с. 165] та стверджував, що «...знищення земельної власності і є ... та найближча ціль, досягнення якої повинен зробити своїм завданням російський уряд», адже «... земельна власність обов'язково повинна бути знищена» [2, с. 155-156].

Не тільки Л.М. Толстой був прихильником общинного землеволодіння. З цього приводу думку Л.М. Толстого поділяв А.М. Енгельгарт, який в «Листах із села» писав, що «... артіль – не кабінетна видумка, а творіння народне. Народ шляхом тривалого відбору створив ефективну форму поєднання особистих здатностей і спільної справи. Тільки в колективі розквітає особистість.» [3, с. 5].

Через деякий час стосовно цих же питань О.В. Чаянов писав, що немає єдиної земельної програми з однією найправильнішою формою власності і організацією обробітку землі. Найбільший господарський ефект на селі досягається через соціально – економічну різноманітність [4, с. 5].

Щодо права власності на землю і особливо щодо того, чи можлива вільна купівля-продаж, дарування або передача права власності на землю суперечки точаться до цього часу. Так, М.А. Чартаєв стверджує, що земля не може бути ні державною, ні приватною, а тільки загальнонародною, загальнолюдською. І.М. Буздалов, натомість, визнає необхідність приватної власності на землю та вказує, що «...ринкова економіка однозначно передбачає наявність ринку землі, інакше це не ринок.» [5, с. 11].

З цього приводу академік П.Т. Саблук, писав, що до найбільших, визначальних здобутків реформування слід віднести зміни в соціально-економічному мисленні людей, в їхньому ставленні до власності, землі, майна.

Здавалося б нині в нас є і державна, і приватна власність на землю. Можливо питання земельної власності вирішене назавжди. Але виникає питання, наскільки безмежною повинна бути власність на землю. В ст. 8 Конституції Республіки Чехія говориться, що «власність зобов'язує» і заборонено зловживати правом власності на шкоду правам інших осіб або суспільства. Країни з розвинутою ринковою економікою давно відмовились від поняття земельної власності як необмеженого нічим права власника розпоряджатись майном з власної волі.

Тому, на нашу точку зору, в Україні повинні паралельно функціонувати як державна, так і приватна форми власності на землю. Проте вітчизняне законодавство має передбачити певні обмеження для землевласників,

насамперед відносно того, щоб землі сільськогосподарського призначення використовувались ними виключно на потреби аграрного виробництва.

Важливим питанням, безпосередньо пов'язаним з власністю на землю, є питання ринку земель, тобто питання, чи має земля вільно продаватись та куплятись. Звичайно, земля в Україні (в тому числі і сільськогосподарського призначення) повинна вільно продаватись. Поряд з цим, перед легалізацією ринку земель сільськогосподарського призначення державі слід би було, в першу чергу підготувати для цілий ряд нормативних актів, які б давали законні підстави та визначили порядок проведення безоплатної приватизації і продажу земельних ділянок, насамперед державної власності. В зв'язку з цим слід відмітити, що питання функціонування ринку земель є проблемою більшою мірою правовою ніж проблемою землеустрою. Для сучасного ж землеустрою та землевпорядної науки важливішим, на нашу думку, є питання не купівлі-продажу земель, а регулювання державними, насамперед, податковими важелями ринкових та неринкових трансакцій з земельними угіддями, а також унеможливлення явищ використання земельних угідь не за цільовим призначенням, недотримання сівозмін та монополізації земель.

Не зважаючи на це, як свідчать результати дослідження, нині в системі земельних платежів в аграрному секторі економіки України функціонують земельний податок, єдиний податок для суб'єктів агробізнесу, плата за оренду землі (в тому числі і державної та комунальної власності), а також ціна землі при її продажу. Проте вітчизняна система земельних платежів в аграрній сфері економіки не містить податків-штрафів за зниження якісних характеристик земельних угідь, за монополізацію земель, за різні ринкові та неринкові трансакції з земельними ділянками, за нецільове використання земельних угідь, які, як показує досвід розвинутих країн, мають достатній потенціал для належного рівня державного регулювання окремих видів земельних трансакцій та земельних відносин.

Список літератури

1. Глаголев А. Формирование экономической концепции П.А. Столыпина. Вопросы экономики. 1990. №10. С. 56-63.
2. Толстой Л.Н. Полное собрание починений Москва-Ленинград: Гос. изд-во "Худ. литература", 1936. Т. 77. 1936. 587 с.
3. Энгельгардт А.Н. Из села: 12 писем, 1872-1887. М., 1937. 491 с.
4. Чаянов А.В. Крестьянское хозяйство. Избранные труды. М.: Экономика, 1989. 492 с.
5. Буздалов И.Н. Земельная собственность и хозяйственные формы ее использования. АПК: экономика, управление. 1996. № 2. С. 6-13.

*IV Міжнародна науково-практична конференція «Вплив кліматичних змін на просторовий розвиток територій Землі: наслідки та шляхи вирішення»
(10-11 червня 2021 року)*

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції

«ВПЛИВ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН НА ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ ЗЕМЛІ: НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ»

Відповідальний за випуск: Яремко Ю.І., д.е.н., професор кафедри
землеустрою, геодезії та кадастру

Комп'ютерне макетування: Мацієвич Т.О., к.е.н., доцент кафедри
землеустрою, геодезії та кадастру